

Institut Biologii UMCS
Zakład Systematyki i Geografii Roślin

Jan BYSTREK

Bryopogon tatariewiczii — lichenum species nova in montibus Tatry

Bryopogon tatariewiczii — nowy gatunek porostu w Tatrach

Bryopogon tatariewiczii — новый вид лишайника из Татр

BRYOPOGON TATARKIEWICZII SPECIES NOVA *

Typus in Herb. Univ. Mariae Curie-Skłodowska, Lublin, Polonia. Locus classicus: Slovakia, montes Tatry, Koperszady, ca 1350 m, ad *Picea excelsa* in *Piceeto primitivo*, 1957 K. Tatariewicz.

Diagnosis: *Thallus luteo-brunneus, tota longitudine uniformiter coloratus vel ad extremitates distincte obscurior, brunneo-griseus, opacus, rarissime paulum nitidus, haud pulverulentus, 5—10 (15) cm longus, a substratu distans vel pendulus, apophysii brevissime nigrefacta ad arborum corticem affixus, a basi pluries irregulariter furcate ramosus, angulis inter ramos diversis, inter crassiora plerumque rectis vel divergentibus, inter tenuiora saepissime acutis. Rami supra basim usque ad 0,2 mm crassi, a basi regulariter attenuescetes, tota in longitudine teretes, cylindrici, in angulis tantum ramificationum paulum compressi, plerumque sine ramulis lateralibus vel cum diversae longitudinis appendicibus, arcuate pendulis et tortis vel distantibus, spinuliformibus, coloris thalli vel in extremitatibus distincte nigrefactis, quasi fuscis.*

Pseudocyphellae paucae in forma pusillarum fissurarum in cortice, coloratae ut thallus vel paulum clariores, visibiles tantum sub binoculari valde ampliatae, aut pseudocyphellae omnino desunt.

Apothecia adhuc non inventa.

Soralia toto in thallo disposita, plurima in novellis ac mediae crassitudinis ramusculis, verrucosa, nascentia — in delineatione circulares, adultiora — marginibus irregularibus, glabris vel cum singulis appendicibus aculeatis.

Soredia granulosa, alba.

Structura anatomica: cortex usque ad 50 μ crassitudinis, fibrosus, in stratu externo usque ad 10 μ crassitudinis lutescens, in reliquo decoloratus, ab intus inaequalis, ex hyphis valde conglutinatis, crassis parietibus, constructus, medulla laxa, in parte centrali valde laxa, paraplectenchymatica, ex hyphis usque ad 2 μ in diametro, parietibus tenuibus ac glabris contextus. Algae Trebouzia in medulla, fere sub superficie corticis, nonnusquam etiam in parte centrali medullae.

* Nomen in honorem prof. dr Krzysztof Tatariewicz, mathematici ac scientiarum naturalium cultoris, publicatum.

Reactiones chemicae: cortex et medulla distincte flavescit ab KOH, rubescit ab KOH+CaOCl₂, non coloratur ab CaOCl₂. PFDA corticem colore luteo, soralia vero distincte aurantiaco tingit. Carta ad herbas conservandas ab Bryopogone tatarckiewiczii post longius tempus tingitur.

Br. tatarckiewiczii proxime invenitur affinis *Br. implexo* a quo coloratione aurantiaca soralium sub influxu PFDA, et forma externa differt. A *Br. altaico* constructione soralium et distinctissime forma externa. In systemate *Br. tatarckiewiczii* iuxta *Br. implexum* colloco.

Speciei mutabilitas parva est, ramulorum crassitudinem, soralium numerum, pseudocyphellas et spinulorum absentiam sive praesentiam spectat. Particularis elaboratio mutabilitatis examinato maiore individuum numero possibilis evadet.

Distributio. Species rara, ex montibus Tatry, ex gradu piceeti pro nunc nota. Slovakia, Tatry. Koperszady, ca 1350 m, ad *Picea excelsa* in *Piceeto* primitivo, 1957 K. Tatarckiewicz (Typus, LUBL). Polonia, Tatry, Dol. Chochołowska, Polana Jarząbca, ad *Picea excelsa* prope viam turisticam, 1958 J. Bystrek (LUBL).

LITTERATURA

1. Bystrek J.: Taxonomic Studies of the Genus *Alectoria*. Ann. Univ. Mariae Curie-Skłodowska sectio C 26, 265—279 (1971).
2. Hawksworth D. L.: Regional Studies in *Alectoria* (Lichenes). II. The British Species. Lichenologist 5, 181—261 (1972).
3. Motyka J.: Porosty (Lichenes), *Usneaceae*. [w:] Flora polska. Rośliny zarodnikowe Polski i ziem ościennych 5 (2), PWN, Warszawa 1962.

STRESZCZENIE

W pracy przedstawiono diagnozę *Bryopogon tatarckiewiczii*, nowego dla nauki gatunku porostu z rodziny *Usneaceae*.

РЕЗЮМЕ

В работе описан *Bryopogon tatarckiewiczii*, новый для науки вид лишайника из семейства *Usneaceae*.